

PYÖRÄVAJA ELEMENTEISTÄ

Voit rakentaa tämän kätevän pyörä- ja työkaluvajan työkaverin kanssa yhdessä pitkässä viikonlopussa.

Vedenkestävistä levyistä ja vaakarimoista tehty vaja näyttää tyylikkäältä ja nykyaikaiselta. Vajassa on lisäksi upea ruohokatto, joka auttaa pitämään pihan kuivana.

Tee Itse

VAIKEUSASTE

Pyörävajan rakentamisessa ei ole mitään vaikeaa. Rimat pitää kiinnittää tarkasti yhtä korkealle vajan joka puolella.

HELPPO

VAIKEA

VIEAIKAA

Kolme päivää kahdelta rakentajalta.

HINTA

Huopakatolla noin 1500 euroa.
Ruohokatto lisäksi noin 800 euroa.

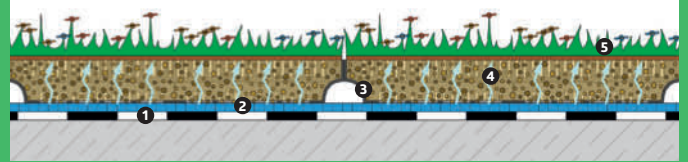
Ruuhokatto tehdään valmiista matoista, joita on helppo leikata veitsellä. Matot asennetaan vesieristetyille alustalle.

RUOHOKATTO PITÄÄ PIHAN KUIVANA

Ruuhokatto imee 60 prosenttia kaikesta sadevedestä, joten se sopii erityisen hyvin paikkoihin, joissa tulviva sadevesi aiheuttaa ongelmia. Ruohon alla oleva maa imee vettä ja luovuttaa sitä kasveille kuivan kauden aikana. Ruuhokatto vähentää hulevesiviemärin kuormitusta ja pihalle valuvan veden määrää.

Ruuhomatto sopii sekä harja- että tasakatoille. Tasakatolla pitää olla vähintään kahden prosentin kallistus, jotta vesi valuu alas.

1. Vesitiivis, juurenkestävä kermi. 2. Vettä imevä kapillaarikerros.
3. Uv-suojatut salaojaputket. 4. Kevyt kasvumaa. 5. Maksaruohot.

Rakenna aluksi seinät ja ovi

Vajan seinät ja ovi rakennetaan valmiiksi verstaassa tai autokatoksessa. Vajan voi pystyttää heti, kun elementit ovat valmiit. Vajaa ei pystytetä tolppien varaan, vaan seinät säädetään oikeaan korkeuteen säätöruuveilla. Niitä voi käyttää vain suoralla pohjalla, joten vaja kannattaa pystyttää laatoitukselle.

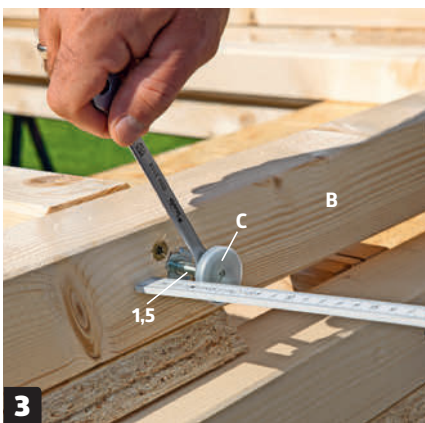
Seiniin käytettävät OSB-levyt on tarkoitettu ulkokäyttöön, mutta ne kannattaa käsitellä lakalla, maalilla tai kuullotteella.

Aloita kokoamalla seinät ja ovi. Vajaan tarvitaan kolme samanlaista seinää ja yksi seinä, jossa on oviaukko. Kiinnitä tolpat (A) sekä ala- ja yläjuoksut (B) toisiinsa kahdella 5x120 millin ruuvilla.

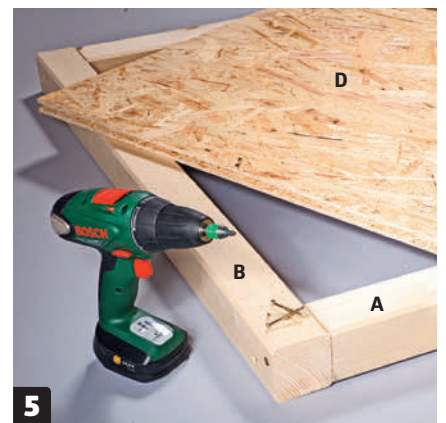
Asenna seinien alle säätöjalat (C). Jalat säädetään oikeaan korkeuteen elementin alajuoksuun upotettavien säätöruuvien avulla. Jokaiseen seinäelementtiin tarvitaan neljä säätöjalkaa.

Säädä jalat 1,5 senttiä elementin pohjasta. Se vähentää säätämistä huomattavasti siinä vaiheessa, kun seinät ovat pystyssä. Laatoitus on yleensä epätasainen, joten ruuvien säätäminen vie aikaa.

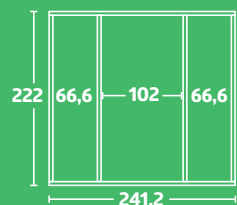
Sahaa alimmat seinälevyt (D) viistosti poikki. Käännä käsisirkkelin terä vinoon ja sahaa levy 45 asteen kulmassa. Siten sade-pisarat putoavat maahan, eikä vesi imeydy levyn alareunasta rakenteisiin.

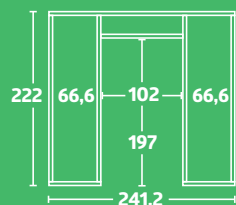
Kiinnitä alin levy runkoon 5x50 millin ruuveilla. Kohdista levyn vasen pää rungon reunan tasolle ja anna oikean pää mennä toisen reunan yli. Kohdista levyn alareuna sentin verran rungon reunan alapuolelle.

VAJAN RAKENNE

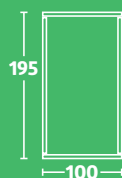
Vaja rakennetaan neljästä samanlaisesta seinästä, joista yhdessä on oviaukko. Jokaisessa elementissä on ala- ja yläjuoksua, joiden väliin ruuvataan neljä runkotolppaa. Ovisseinä alapalkki sahataan poikki, ja se siirretään oven päälle.

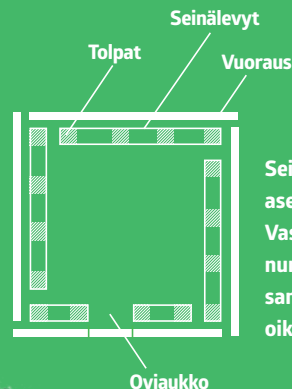
Kolme samanlaista seinää

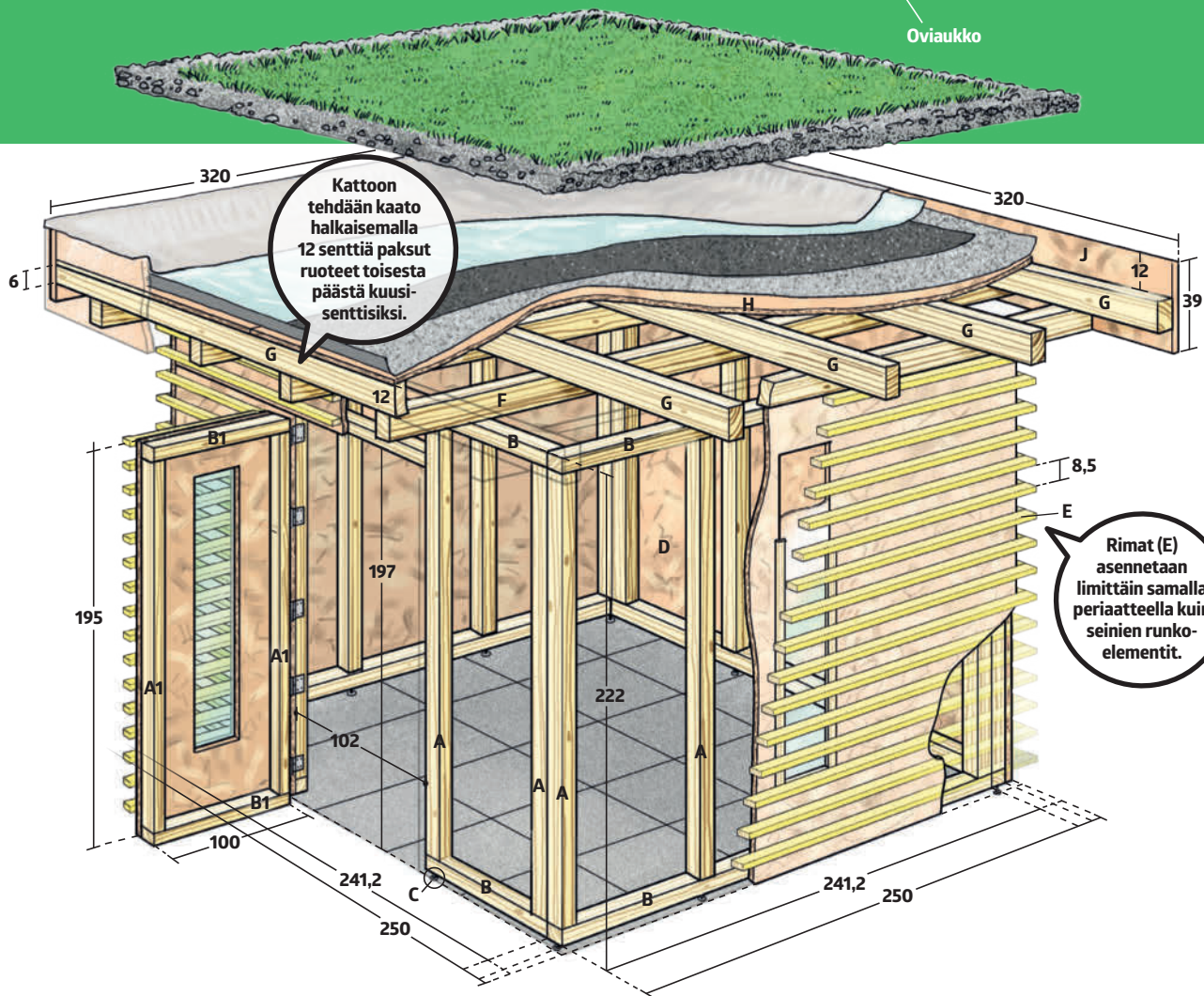
Ovisseinä

Ovi

Seinäelementit asennetaan limittäin. Vasemmanpuoleiset nurkat ovat keskenään samanlaisia, samoin oikeanpuoleiset nurkat.

MATERIAALIT

18 mm OSB-levyjä, 120x250 cm:

- 8 seinälevyä (D)
- 4 kattolevyä (H)
- 4 otsalevyä (J) á 39x320 cm

70x70 mm höylättyä tolppaa:

- 16 seinätolppaa (A) á 208 cm
- 8 ylä- ja alajuoksua (B) á 241,2 cm

- 2 oviolppaa (A1) á 181 cm
- 2 ylä- ja alajuoksua (B1) á 100 cm

48x123 mm lankkua:

- 5 kattopalkkia (F) á 320 cm (leveys 120 mm)
- 5 kattoruodetta (G) á 320 cm (toinen pää halkaistaan 6 senttiä leveäksi)

45x70 mm höylättyä mäntyä:

- 64 seinärimaa (E) á 259 cm

Lisäksi:

- 16 säätöjalkaa, 10 mm, + kierreholkit
- 1 salpa oveen
- 2 pleksiä ikkunoihin
- 4 lehtisaranaa oveen
- Asennusliimaa ja ruuveja
- Kattohuopaa
- Vesieristettä ja maksaruohomattoja
- Oksalakkaa ja lakkaa, maalia tai kuullotetta

Pystytä vaja

Viimeistään tässä vaiheessa on syytä kilauttaa kaverille. Tarvitset työkaveria seinäelementtien nostamiseen ja pystyssä pitämiseen, jotta voit ruuvata rungot yhteen.

Varmista seuraavaksi, että vaja on vaakasuorassa ja kaikki säätöjalat yltävät maahan asti.

Sen jälkeen voit liimata ja ruuvata loput seinälevyt kiinni runkoihin ja sahata ylipitkät levyt poikki. Viimeistele seinät maalaamalla tai lakkaamalla levyt sekä ulkoa että sisältä.

Pystytä ensimmäinen seinä suoraan parin vinotuen avulla. Käytä apuna naulaa tai puristinta.

Pystytä takaseinä. Kanna seinäelementti oikeaan paikkaan. Nosta seinä kunnolla irti maasta kantamisen ajaksi, jotta säätöjalat eivät osu maahan ja väännä. Tue seinä pystyyn parilla vinotuella.

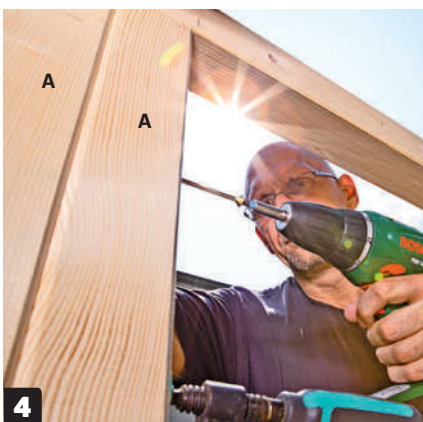
Seinät asennetaan limittäin, joten joka seinän toisessa reunassa näkyy kaksi tolppaa ja toisessa reunassa yksi tolppa.

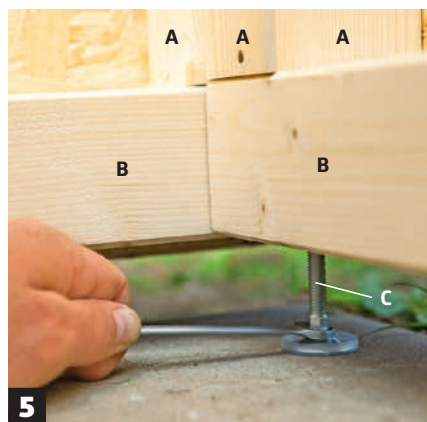
Pystytä toinen seinä ensimmäisen seinän sisäpuolelle. Seuraava seinä asennetaan edellisen ulkopuolelle. Vasemmanpuoleisiin nurkkiin jää näkyviin kaksi tolppaa (A) ja oikeanpuoleisiin yksi tolppa (A).

Nosta toinen seinä ensimmäisen seinän tasolle. Seinä on helppo nostaa lankunpätjän ja lapion avulla. Säätöjalkojen ei tarvitse yltää maahan tässä vaiheessa. Ne säädetään oikeaan korkeuteen myöhemmin.

Yhdistä kaksi ensimmäistä seinää toisiinsa kolmella 5x120 millin ruuvilla. Varmista, että seinät ovat täsmälleen yhtä korkealla. Asenna loput seinät samalla tavalla limittäin kuin ensimmäiset.

Väännä säätöjalat oikeaan korkeuteen kiintoavaimella. Laatoituksen pitää olla varsin tasainen, sillä säätöjalat alkavat huojua, jos niitä nostetaan yli kolme senttiä. Aseta seinän alle lisätuki, jos tarve vaatii.

Asenna seinälevyt (D). Levitä asennusliimaa alimman levyn ponttiin ja asenna seuraava levy sen päälle. Ruuvaa levyt kiinni 5x50 millin ruuveilla. Kuvan vasemmassa reunassa näkyy kaksi pystytolppaa, mutta oikeassa reunassa vain yksi. OSB-levyt peittävät oikean puolen toisen tolpan näkyvistä. Kuvassa käytetään tavallista kapeampia levyjä.

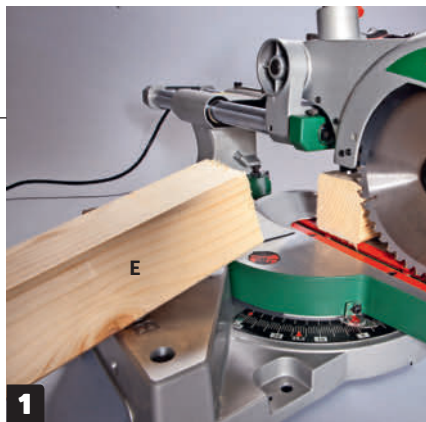
Viimeistele seinät lakkaamalla. Maalaa seinät ulkopuolelta, jotta ne kestävät säätä. Tämä vaja lakataan, jotta levyn pintakuviot jää näkyviin. Levyt voi suojata myös maalilla tai peittäväällä kuullotteella.

Käsittele rimat ja ruuvaa ne kiinni

Vajan ympäri asennettavat vaakarimat saavat vajan näyttämään kevyeltä ja nykyaikaiselta.

Sahaa kaikki rimat kerralla ja maalaa ne ennen asentamista joka puolelta, jotta rimojen taakse valuva vesi ei tee vahinkoa.

Joka seinällä on 16 rimaa, joiden väliin jätetään noin 8,5 senttiä leveät raot. Asenna rimat vatupassin ja välikapuloiden avulla, jotta rimat menevät varmasti oikeille paikoilleen.

1 Sahaa rimat (E) katkaisusirkkelillä.

Tee rimoista 259 senttiä pitkät ja asenna ne limittäin samalla periaatteella kuin seinärungot. Asenna kaksi rimaa paikalleen ja varmista, että ne ovat sopivan mittaiset.

2 Maalaa rimat haluamallasi värillä.

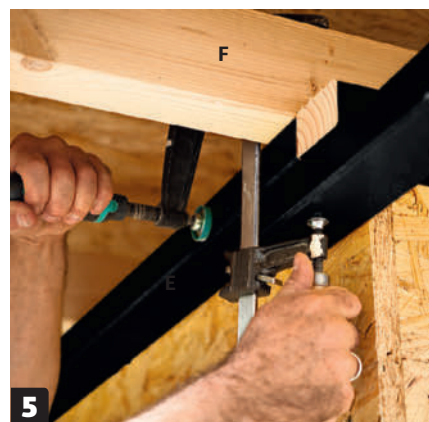
Käsittele oksankohdat aluksi oksalakalla, jotta pihka ei tihku maali läpi. Kun oksalakka on kuivunut, maalaa rimat joka puolelta kahteen kertaan.

3 Anna maalin kuivua vuorokauden ajan jokaisen maalauskerran jälkeen. Rimat pitää hioa oksalakan levittämisen jälkeen, mutta ensimmäistä maalikerrosta ei tarvitse hioa. Kuivaa rimat vajassa, jotta ne eivät kastu.

4 Sahaa ikkunoiden ja oven aukot. Voit tehdä ikkunoista niin isot kuin haluat. Sahaa aukot käsisirkkelillä. Kiinnitä ikkuna-aukon sisäreunaan lista ja liimaa huullokseen pala pleksiä vajan ulkopuolelta.

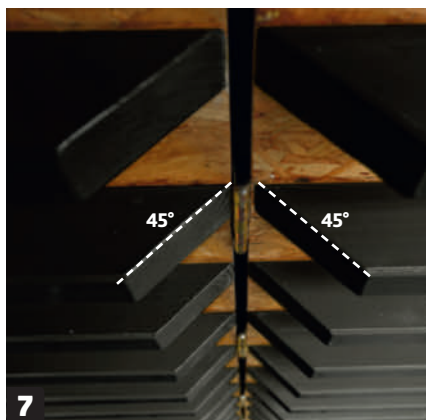

5 Kiinnitä ylin seinärima (E). Aseta irtorima kattopalkkeja (F) vasten ja paina ylin seinärima irtorimaa vasten. Kiinnitä rimat väliaikaisesti puristimilla. Ruuvaa rima kiinni vajan sisäpuolelta 5x70 millin ruuveilla.

6 Kiinnitä rimat vajan joka puolelle.

Käytä apuna välikapuloita ja puristimia, ja ruuvaa rimat kiinni vajan sisäpuolelta. Työ sujuu nopeammin kahdestaan, jos toinen pitelee rimoja ja työkaveri ruuvaa ne kiinni.

7 Sahaa oven saranapuolen rimat 45 asteen kulmassa, jotta ovi mahtuu avautumaan. Myös seinän rimat pitää katkaista viistosti. Sahaa rimojen toiset päät poikki suorassa kulmassa. Muista maalata rimojen päät.

8 Lukko on yksinkertainen salpa, joka kiinnitetään oviriman alle. Salpa ei näy päälle päin mutta pitää oven kiinni. Salpa ei estä murtovarkauksia, joten asenna oveen tarvittaessa riippulukko.

Tee kattoon pieni kallistus

Katto on hyvin yksinkertainen, sillä se tehdään samoista OSB-levyistä kuin vajan seinät. Levyt kiinnitetään ruoteisiin, jotka asennetaan poikittain kattopalkkien päälle.

Ruoteet tehdään halkaisemalla 123 millia leveät lankut viistosti siten, että lankun toisesta päästä tulee 12 senttiä leveä ja toisesta päästä kuusi senttiä leveä.

1 Asenna aluksi viisi kattopalkkia (F). Palkit on tehty kaventamalla 123x48 millin lankut 100x48 millin kokoisiksi. Palkit asennetaan syrjälleen ja ruuvataan kiinni seinien yläjuoksuihin 150 millin ruuveilla.

2 Asenna ruoteet (G) syrjälleen. Myös ruoteet tehdään 123x48 millin lankuista. Ne halkaistaan viistosti siten, että lankun toisesta päästä tulee kuusi senttiä leveä ja toisesta 12. Siten kattoon tulee loiva kaato.

3 Ruuvaa kattolevyt (H) kiinni ruoteisiin. Kohdista levyjen saumat ruoteiden kohdalle. Liimaa kaikki saumat ja ruuvaa levyt kiinni 5x50 millin ruuveilla. Sahaa ruoteiden päät suoriksi käsisirkkelillä.

4 Kiinnitä otsalevyt (J). Otsalevyt on tehty 39 senttiä leveistä OSB-levyistä. Kohdista otsalevyn yläreuna 12 senttiä kattolevyn yläpuolelle. Käytä asennusliimaa kaikkiin saumoihin.

5 Peitä katto huovalla. Jos haluat vajaan huopakaton, vaja on nyt valmis. Jos haluat ruuhokaton, katolle pitää levittää vesieriste. Vesieristettä myydään samoissa paikoissa kuin ruuhomattoja.

RUUHOKATTO = HELPPO KATTO

Ruuhokaton asentaminen ei ole tähtitiedettä. Markkinoilla on eri kasveista koostuvia valmiita ruuhomattoja, jotka asennetaan suoraan huopakaton ja vesieristeen päälle.

Suodatinkerros, vesivarasto, kasvumaa ja kasvit ovat valmiina matoissa, jotka asennetaan tiiviisti viereen. Tässä jutussa esiteltävät kasvimatot ovat maksaruuhomattoja, jotka ovat kestäviä ja sopivat sen vuoksi katoille.

Ruuhomattoja myydään monissa verkkokaupoissa.